

Lo Somatenent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

REUS, Dimars 7 d' Abril de 1903.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

ANY XVIII NUM. 4539

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. " 4-
Extranjer y Ultramar. " 8-
Anuncio, á preus convencionales

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, **FARMACIA SERRA**, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y **FARMACIA NOVA** de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Havente presentat á la meua clinica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Estamendi.
Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' asar sens cap resultat, quantas emulsións y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfats Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Estamendi.
Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, única aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

FABRICA DE FIDEUS Y PASTAS FINAS PERA SOPA

DE JOAN SANJUAN

(Antiga casa VOLTES)

PLASSA DEL CASTELL Y CARRER DE LA MAR, 7.—REUS

SE RECOMANA SE PROVIN LAS PASTAS D' AQUESTA CASA

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ - Dentista

Practica todas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etc.—Reb tots los dias.

DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contadurs pera las fracturas de la mandibula.

Plassa del Castell, 7, 1er.—REUS

LIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

¡ULTIMAS NOVETATS LITERARIAS!!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENC,, A 50 CENTIMS VOLUM

Obras de Guimerá, Rusiñol, Oller, Verdagué, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassagoda, Colomer, Almirall, Riquer, Meares y demás autores tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sannere de Valencia, Tasso, Manecí, Sopena, Lesca-nó, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y demás que s' publican a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Ca-Cat, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demás revistas y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors a 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos

Especial para vinyas a 13 pts.

Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIÀ

Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8
Teléfono número 120

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

DISCURS

Pronunciat en lo meeting de protesta contra "l' R. D. d' en Dato sobre reforma del Notariat, en lo teatro Tivoli de Barcelona.

En Marián Fortuny

Comensá son parlament ab las següents paraulas:

Conciudadans: Si no hi hagués al foas de nostres cors l' amor a Catalunya y a sas veneradas institucions, que s' unex y fon en un sol poble, la reunió d' avuy seria suficient pera moure la flama del entusiasme y farnos sortir en defensa del seus drets peijats per lo centralisme que resideix a la capital d' Espanya.

Entre las molts disposicions que ab sos drets enverinats tractan d' anorrear nostre dret, y a las que ja nos tenen acostumats, cap se presenta com aquesta darrera; s' havia publicat un Códich civil fet de retalls com las catifas que fabrican las donas; s' havian publicat decrets reformant la ensenyansa, mes cap ins ara s' havia atrevit a atacar overtament a lleys fonamentadas en lo modo d' esser de nostre poble. Aixó debía ser obra del ministre que ab son afany reformista fins pretengué cambiarnos las horas de menjar. (Aplausos).

Lo decret es anticonstitucional. En ell se

fa esment de la mala situació per que atravesava lo Notariat, y per posarli remey, no s' cridan las Certs, no s' escolta al país: cal sola una senzilla disposició ministerial.

En lo preámbul, fals de tota fasetat, s' ategen disposicions que no son certas; s' enumeran los mals que pateix la clase notarial y s' proposan remeys que la empitjorarian; s' afirma que las escripturas disminuixen y ho vol curar creant menos notaris; que aquestos no tenen la posició social que per son carrech mereixen, y per aixó proposa que s' trifi dels de Madrid, y, en fi, pera afavorir més y més ala del Centre, estableix un torn perjudicial ala de las regions y contrari a la llibertat.

Llargament podran explicar los meus compenyas las dificultats que l' decret ofereix. Las solucions que presenta als mals que preté remediar, nos recordan una vegada més lo Mons parturiens ridiculus mus. Totas las disposicions que dona son pera illegitimar l' establiment de las oposicions a Madrid; es a dir, una centralisació més.

Es un insult fet a la idea regionalista, donchs fereix a las institucions regionals de tots los pobles d' Espanya, especialment a Catalunya, porque aquí tenim, no llegislació foral, com dinhen, sino peculiar, própia, més antiga que la que anomenan dret comú de Castilla.

Lo fons de nostre dret desaparegué ab lo Decret de Nova Planta que deixá sols una font del Dret Catalá. Ja no tenim llegislació ni jurisprudencia. Nos resta tantsals la costúm jurídica.

La constitució de nostre dret vingué de la consuetud; vingué d' abaix, del poble; no com lo Códich Civil, copiat del de Napoleón y del d' Holanda; y com sas arrels estan en las costums de nostre poble, no pot cambiarse en un sol dia com se pretengué ab lo Códich Civil. La vegada que ho intentaren vegeren per

terra sos propòsits, y ara escarmentats no volen ferho de cop y volta. Es poch lo poch con volen imposarnos aquellas costums exòticas. (Aplausos).

Lo notari a Catalunya es una institució especial; desempnya un càrrech en lo que 'l doble hi té una confiança que no tenen los dels altres països; lo notari català, com digué l' escriptur, *no es siniestero ni caricaturesco*; es hourat, té la confiança del poble y aquest lo consulta, en soa consell y segueix sas indicacions.

En la concieacia del notari s'hi servan nostras costums peculiars, testaments, capitols matrimonials y censos enfiteútichs que son desconeguts del poble castellà, y que quan aquest estiga encarregat d'aplicarlos, anirán desapareixent y ab ells la riquesa de Catalunya. Se tracta no de castellanisar, d'estrangerisar a nostra nació.

En l' article 12 del decret se fa constar que las escripturas sols s' escriuran en llengua castellana y que 'l notari té de coneixer las altres llenguas extrangeras. Quinas son aquestas? No es un insult pera las que no son castellanas?

Ab la protesta d' avuy, Catalunya mostra patent la voluntat del poble. No es una manifestació política, donchs catalans de tota mena son los aquí acoblats, que prescindint de las sevas opinions, petites devant del interés de la terra, persegueixen lo mateix fi; la constitució de Catalunya y la reconquista de las sevas lleys y costums.

Tantdebó se repeteixin sovint las manifestacions com aquesta; y tingnem la seguretat de que no será la darrera, donchs vindrán novas fuetadas a ferir a nostra terra.

Acaba protestant del decret en nom de la comunió a que pertany.

Llarchs aplausos que duran una beila estona acompanyan a las darreras paraulas del orador.

¿Qui l'empeny senyor Mayner?

Com més reflexionem, menos entenem l' insensata conducta que, densá que ha sigut proposat per candidat a Cortés, vé seguint lo senyor Mayner. Sempre havém tingut a en aqueix senyor per un bon home, per un home massa bó, però per més que ja diu l' adagi que massa bó vol dir tonto, may hauriam dit que la bondat ó la tonteria del senyor Mayner, arribés fins al punt de deixarse governar com un noyet, y deixarse manejar com un titella pels seus *queridos correligionarios* y per altre gent que a totas horas li venen amistat, y que sembla, que may siga sinó per propi interés, deurian estimarsel de veritat.

Perqué, no hi ha que donarhi voltas; tots los disbarats qu' está fent lo senyor Mayner, totas las asquerosas comedias que representa, no las fa ni las representa per propia voluntat, sinó perque altres personas, de dintre bastidors estant, li fan fer. Lo senyor Mayner, ab tot y lo seu esvaniment, si no l' haguessin burxat, may hauria pensat en la diputació a Cortés. Ell lo home d'ordre, que pera assegurar la tranquilat pública patrocinava, durant los dias de l' última vega, la creació d' un somatent armat, no s' hauria may aliat, sense sentar plassa d' home pannel, ab un agitador d' ofici com l' *amigo del obrero* y dels berenars. Ell, lo catòlich convenent que compleix ab las prácticas de l' Iglesia, que subvenciona institucions de caracter tant religiós com lo Patronat del obrer, y confia a religiosas l' ensenyansa de las sevas fillas, no hauria may contractat y obsequiat per iniciativa propia a un ácrata com en Lerroux, que diu que *Dios es el tirano de todos los tiempos*, y may, a no ser que s' hagués begut l' enteniment, hauria aplaudit ab entusiasme los moris donats a en aqueixas mateixas personas baix quina custodia estant las sevas fillas estimadas. Lo senyor Mayner que, segons dihen las mateixas *Circunstancias*, se distingeix pe 'ls seus actes filantròpichs, may hauria anat de brasset ab un home

cinich que diu que 'ls amos, entre 'ls quals hi forma lo senyor Mayner, *son los explotadores de todas las generaciones*.

Si senyor Mayner, si, a V., abusant de la seva bondat, amichs y correligionaris li estant prenent, com vulgarment se diu, lo pel. Los amichs, per un costat, pensan que 'ls es convenient que V. s' entretengui en minucias políticas, perque aixís se cuidarà menos de sapiguer com li van los negocis, y 'ls seus *queridos correligionarios*, per altre costat, mentres li passan la ma per l' esquena, riuhen per sota lo nas, ab rialla maquiavèlica, pensant en las planxas que V. farà si arriba a tenir l' acta de diputat, perqué no sé si ho sap senyor Mayner, que dintre 'ls maugonejadors possibileros, hi llytan los interesos de dos familias respectables, d' una de las quals es V. lo quefe.

Y no 'ns vingui dient que V. necessita l' acta de diputat a Cortés, pera millor defensar los interesos que te compromesos en aquells salts d' aygua de la provincia de Lleyda, y que per aixó mateix l' han burxat los seus *amichs* pera que 's deixés posar en candidatura. No 'ns ho digui senyor Mayner, perqué allavoras si que 'l tindriam per un tonto de noms y de fets.

¿Sap com li podria servir l' acta per aixó dels salts d' aygua? Donch li serviria, si V. no fos com es un home d' aquells que no *pincha ni corta*, si V. pogués amenassar al ministre d' Obras públicas ab una interpelació que mogués un terrabastall. ¿Pero qué interpelará V., home de Deu, si a las primeras paraulas que digués, li sortiria lo seu correligionari Lerroux repetintli alló de *no fem p.....* que 'n Prim digué al seu amich Bieló?

Si V. en persona va a defensar l' expedient dels seus salts d' aygua, li sortirà lo tret per la culata. Pera triunfar a Madrid no 's necessitan solsament diners, sinó també molta picardia y molta *sans façon*, y d' aixó últim no 'n te gens V. Del ministre d' Obras públicas, V. no 'n podrà treure sino bonas paraulas y potser, potser una puntada de peu, perqué 'l ministre, al cap de dos dias, ja veurá los punts que V. calsa, y si no ho sap fins ara, ja ho sabrá aviat que V. es un orador tan temible que, en una vetllada celebrada al "Centro de Lectura", en honor del que 'n fou dignissim president senyor Quer, proposà un vot de gracias per aqueix senyor quant ja feya una pila de dias qu' havia passat a mellor vida.

Creguins, creguins senyor Mayner, deixis de política *al por mayor* y estignis tranquil a casa seva. Si té salts d' aygua per defensar, dongui una bona mota de *vil metal* al digno Lerroux, que si no hi ha un altre que li dongui mes que V. pera fer lo contrari, li farà, si convé, mitja dotzena de discursos. Cuidis dels vius, y no vulgui cap carrech polítich d' importancia. Pagni quant signi l' hora de gastar cuartos, y no accepti res mes que l' carrech de vocal del comité del partit, que 's un càrrech que vesteix, no porta mais de cap y costa cuartos.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 5 d' Abril de 1903

Naixements

Josepha Vilafranca Abiá.—Josepha Cortés Carret.

Matrimonis

Francisco Blanch ab Josepha Maleras.

Defuncions

Francisco Serres Sabaté 40 anys, Hospital Civil.—Lluisa Masdeu Trill, 50 anys, Roselló 4.—Ana Bofarull Fabregas, 84 anys, Llovera 43.

Secció Religiosa

Parroquia de la Purissima Sanch

Dimars sant.—A las 5 de la tarde Via-cru-

Dijous sant.—A las 3 Ofici, Comunió general y professó per portar lo S. S. Sagrament al Sagrari. A las 4 de la tarde solemnes *Matinas*. A las 6 Hora Santa, predicant lo M. I. S. D. Anton Cassola, Canonge de la Metropolitana de Tarragona.

Divendres sant.—A las 9 la funció propia del dia. A las 12 sortirà la professó per celebrar la funció de las tres horas d' agonia en la parroquia de S. Pere.

Dissapte sant.—A dos quarts de vuit benedicció de la Pila baptismal.

Diurne de Pascua.—Missa a dos quarts de set, a las 8 y a dos quarts de 10 y a las 12. A las 10 la R. Congregació de la Purissima Sanch celebrará la conmovedora cerimonia de la Coronació del Senyor, corrent a carrech de la nena Roseta Juncosa y Vilanova. A las 7 de la tarde se cantarà la Corona dolorosa.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Epifani

Sant de demá.—S. Albert

Surt lo SOL a las 5 h. y 25 m. y 's pon a las 6 h. 22 m.; surt la LLUNA a las 1 h. 47 m. y 's pon a las 2 h. 42 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimercres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espuga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francolí.

ESPURNAS

Las Circunstancias tracta de portarnos pels camins del escándol y per nostra part cregui que poca cosa farém pera no seguirlo; menos hipócritas que la gent que l' escriuhen, y més nets de faltas, si escándol volen, escándol tindrán, tan sorollós com vulguin y cuan més sorollós més ens agrada.

Unicament que nosaltres ho farém cara a cara y las cosas las direm claras: no ho farém com lo periodich *circunstancialero* que no s' atreveix a estampar noms: mes per aixó no passi cap cuydado, que las insinuacions que fassi ab tota la seva mala fé contra las personas que siguin ó 's pensi que son correligionaris nostres, nosaltres l' ajudarem a fer publich los noms pera qu' aixís la llyta resulti igual.

Volen foch, foch tindrán que en nostra redacció no hi ha ningú que sápija fer los gegants com lo seu redactor Pallejá, que pera barallarse ab lo Director del Reus, necessita anarlo a buscar al Teatro en dia de funció; y com era Tinent d' Alcalde y allí hi havia Municipals, ¡es clar! no passa res y fou la divertició del públich.

Be es veritat que tampoch nosaltres hem sigut may aprenents de sabaters regot; ni aficionats a fer comedia, y que podém vanagloriar nos de tenir millors sentiments y coneixer més lo respecte que 's deu a nostres semblants, pensin ó no pensin com nosaltres, y d' aquí que no hagim preguntat com feu la fortuna lo senyor Vallvé, per exemple.

Aquestas cosas, fins are las haviam deixat per a homes de la calanya del senyor Pallejá, (qui deu ser l' autor del snolto), pera no dir brètols, que no tenen noció de lo que 's la dignitat.

Mes en fi, se 'ns provoca, y ajudats de la raho no refugim la llyta en cap de sos aspectes.

Hem dit una y no dirém cent vegadas si convé, que 'l senyor Mayner l' ha esguerrada el anar de brasset ab en Lerroux, perque las ideas d' aquest últim son incompatibles ab lo primer, y ho sestindrem sempre: l' home d' ordre, no pot anar ab l' home revolucionari, com qui te molt per perdre, no pot anar ab los qui sembla que tractan de saquejar als rics.

Pero nosaltres, ens hem guardat ben bé de

dir si la seva posició política y social, esó no fluixa.

Y es que, a Deu gracias, encara tenim enteniment.

Llegiren diurne *Las Circunstancias*, l' únich periodich decent que ven la llum en nostra ciutat?

S' enteraren del remittit que publicavan perque li devian pagar ben bé?

Afortunadament, pera 'l bon nom de la premsa local, era l' únich que 'l publicava. ¡Quanta honra pera la familia!

Las Circunstancias en lo colmo de la indecencia y desvergonyiment, sense respecte ni sisquera a sos llegidors, inserta conceptes y frases de las que repugnan fins als paladars mes estragats y a las personas de més escassa educació.

Nosaltres no 'ns atrevim ni sisquera a fer menció del snolto a qu' aludim, per que la decencia estimém ens ho veda, pero si farém avinent a *Las Circunstancias* que, segons tenim entés, un Tinent d' Alcalde amich seu, tallador de carn per més seuyas, y al que se suposa també inspirador del snolto, una vegada que s' atrevi a semblant infamia ab un company seu de Corporació se vegé precisat a donar tota mena de satisfaccions y disculpas no resultant molt ben parat son honor dels comentaris a que aquell incident donà lloch.

Tingui en compte lo suposat inspirador del snolto que 'l terreno pel que demostra tanta potser profética, pedilecció, es sumament rellicós y que ha teuladas de vidre, que millor que exposar als cops del contrari, convé resguardar cuidadosament.

Ja veu si li doném bons consells, per més que potaer éll no s' ho cregui així.

Se 'ns ha assegurat que 'l quefe dels possibilista é inspirador de *Las Circunstancias* don Joaquim Navás, está malalt. Ho sentim y desitjem que 's posi bó ben aviat, perqué ens fa molta falta pera 'l plan de campanya que 'ns proposém, en vista del número del diurne del sen diari.

L' emplassém donchs pero allavoras segurs de que no li haurán d' agradar gaire las veritats que 'ns proposém ferli sentir y que no han de ser, li assegurém, infamias y calumnias com las que estampa lo seu diari, sino veritats y fets que tothom coneix, encara qu' alguns d' ells datin d' época en que 'l senyor Navás no la trunfava tan com avuy y ni sisquera podia somniar en construirse palaus com lo que s' está fent are.

PIROTECNICH.

UNA INFAMIA MES

Las Circunstancias del diurne passat publica un snolto de crónica en lo que sembla tracta de molestar a dos correligionaris nostres, a un amich particular y a una persona que exerceix autoritat y ab la qual, cap las polítich ens lliga.

De tot lo que diu, d' una manera amagada y rastrea, com es de suposar, res va contra nosaltres.

No obstant, pera que 'ls nostres llegidors jutjin de la indecencia de *Las Circunstancias* copiém al peu de la lletra, lo que diu, aludint a nostre estimat amich particular y reputat farmacéutich don Anton Serra.

"En nuestro partido no hemos tenido industriales de cierta especie que por medio del bombo se hayan creado posiciones tanto políticas y sociales tan endebles, que al primer soplo pueden deshacerse como *azúcarillo* en vaso de agua."

Los comentaris hi sobran; y que 'ns dispensi lo senyor Serra si opinám que no cal defensarlo, com han de perdonarnos nostres apreciables llegidors que hagim tingut lo valor de trasladar a aquestas columnas, aquella porqueria, filla d' un home negat que sempre haurá fet de lacayo y que de las professions

de carrera ne diu industria de cierta especie. ¿Qué hi diuen ab aixó los decents possibilistas?

NOSTRES PRODUCTES A FRANSA

L'importació de nostres productes a França durant lo mes de Febrer de l'any que som, comparat ab igual mes de l'any anterior dona los següents resultats:

Vins.—Febrer de 1903.—114.993 hectòlitres.
 " " 1902.—73.550 "

Diferencia de mes. . . 41.443

Olis.—Febrer de 1903.—4.495.800 kilos.
 " " 1902.—4.154.600 "

Diferencia de mes. . . 341.200 "

Durant los dos primers mesos d'aquest any l'oli italià consumit a França ha sigut de 41.500 kilos mentres que l' d'Espanya ha estat de 2.019.600 kilos la diferencia de la quantitat entrada a França a la consumida ha estat destinada a l'exportació.

Lo valor total de l'importació espanyola a França durant los dos primers mesos del present any segons las estadísticas francesas es de 27.800.000 francs y la d'aquesta última nació a Espanya s'ha elevat segons calculs d'ells a 21.167.000 francs, resultant un benefici a favor d'Espanya de 6.633.000 francs.

Desde lo primer al 28 de Febrer han arribat d'Espanya al port de Cetta, 5.921 hectòlitres de vi havent passat al consum 6.672 hectòlitres.

Dels datos qu'acabem de transcriure se desprent que, en vins s'ha aumentat l'importació ab referencia al mes de Febrer d'1902, en hectòlitres 41.443, en olis 2.152.100 kilos y a més ha aumentat l'importació de fruitas en 2.850.300 kilos y en verduras 102.500 kilos.

SECCIÓ METEOROLÒGICA

OBSERVACIONS

del dia 6 d'Abril de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gisport.

Horas d' observació	Baròmetre a nivell del mar	Gran d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	756	76			Ras
15	755	69		5	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS
	Máxim	Mínim	Tem. sup.		
9	25	8	16	O.	
15	Som 23		21	S.	0'1

CRONICA

Ab las funcions del diumenge, se despedí de nostre públich, la companyia de màgica que ha vingut actuant en nostre teatre Fortuny.

Lo mercat que ahir celebrá nostre ciutat se se vegé bastant concorregut.

Esperém que l'Ajuntament tindrà interès en celebrar demà sessió, donchs d'altre modo ne tocaria celebrar lo Divendres-Sant.

Hem rebut una atenta comunicació de la Alcaldia invitamos a las solemnes funcions religioses que tindran lloch lo Dijous-Sant y lo Divendres-Sant en la Parroquial Iglesia de Sant Pere y a las quals hi assistirà l'Ajuntament en Corporació.

Agrahim la finesa del Alcalde senyor Oliva y procurarem assistir a ditas funcions que comensaran a dos quarts de deu del matí.

Ha mort a Ulldemolins lo pare de nostre estimat amic y company de cansa lo jove advocat y president de la Associació Catalana de Falsat en Román Franquet.

Sentim profundament l'immensa desgracia

que pesa sobre l'amic Franquet, a qui, com també a sa demés familia envien nostre condol.

Diumenge passat a las onze del matí tingué lloch a la plassa del quartel l'anunciada missa de Campanya en motiu de la jura de la bandera que efectuaren los quintos del últim reemplaç.

Al acte no hi assistiren las autoritats locals en quan a publich era escàs.

Lo mitin organiat pel Centre Català de Sabadell que havia de tenir lloch lo passat diumenge tingué de suspendres per causas imprevistas.

Ahir matí se va celebrar a la parroquia de Sant Agustí de Barcelona lo primer aniversari de la mort del eminent patrici català en Bartomeu Robert y Yarzabal ocorreguda lo dia 10 del mes que som de l'any passat.

Convindria que la secció de foment de nostre municipi s'ocupés de fer arreglar la canyeria d'aygua que hi ha rebentada a la plassa de la Farinera.

S'ha concedit la jubilació a las següents mestras: donya Josepha Ferraté, de Balanya, donya Maria Ubayol d'aquesta ciutat y donya Carme Lorau y de l'ivisa.

L'última cullita d'arrós del Japó ha sigut de 5 milions de toneladas.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 975'99.

Un dels aconteixements mes notables d'aquets temps, es l'invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona ls cabells blancs del color que s'han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C.^a BARCELONA

FINALMENT ¡OH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sifilitich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich CONSTANCL

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
 Ha traslladat son despatx a la
 cambra de Sant Joan, número 30-3er.
 TARRAGONA

PUBLICACIONS REBUDAS

Lo número de la revista Hispania corresponent al dia 15 del passat mes de Mars dit número no desmereix en res dels anteriors.

"El folleto," "Notas pedagógicas y proyecto d'una escola naval de comers, presentat al congrés universitari català per Joan Antoni Güell López.

La "Revista del Centro de Lectura," corresponent al primer del mes que som la que conté el següent sumari:

"Del quince al uno," per O. Rovellat y Prat.—"El problema de la mendicidad," per J. Sardá y Ferrán.—"A Eusebio Blasco," (poesia) per F. Gras y Elias.—"Negació," (poesia) per Placit Vidal.—"Joguina Rosinyolencs," per M. V. B.—"Retalls," per Mariano Sendra.—"Lo cant de la monja," (poesia) per J. Laonar.—"Una nit al ras," per Anton Isern.—"Convocatoria del Certamen del Pa-

tronat Obrer," "Secció Excursionista-Avis," "Miscelánea."

Secció comercial

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	76'40	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	34'20	Amortisable	97'07
Norts	62'85	Ob. 5 p. % Almansa	104'32
Alicants	96'95	Id. 3 p. % Fransas	59'40
Vitalici V.	—	Id. 3 p. % Orense	53'62

PARIS MADRID

Exterior	—	Interior	76'42
----------	---	----------	-------

GIROS

Paris	35'50	Londres	34'10
-------	-------	---------	-------

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	87'30
Portugués	31'55
Rio Tinto.	12'57
Norts.	220'—
Alicants.	339'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los països.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colégi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dij.	—	33'53	—
" 60 "	—	—	—
" 3 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Paris 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	31'—
Aix 8 0/0	—	—	—
Amberes 90 dij.	—	—	—
Marsella 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 dij.	—	—	—
" 6 dij.	—	—	—
Hamburgo 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	—

Cambi anterior de Valors locals Diner. Paper. Oper.

645	Gas Reusense.
550	Industrial Farinera.
	Banch de Reus de Des-
740	comptes y Prestams.
	Manufacturera de Co-
100	tons.
	C. Reusense de Tran-
27'50	vias.
	C. ^a Reusense de Tran-
	vias privilegiadas 5
310	per 100.
	Electra Reusense.
	Manicomi de Reus.

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d'ahir

Interior	76'40	BARCELONA	
Amortisable 5 p. %	97'07	Francs	35'50
Colonial	—	Lliras	34'10
Mercantil	—	MADRID	
Norts	62'80	Interior	76'47
Alicants	96'95	Francs	35'25
Orenses	34'20	PARIS	
Oba. Fransa 2 1/4	59'34	Exterior	87'30
Id. Almansa 5 0/0	104'25	Norts	219'—
Id. Id. ayg	—	Alicants	338'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d'or y bitllets

extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE P. DURÁN, METJE-CIRUJIA

Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al dela Presó.—Reus.

Ab lo massatge manual y vibratori s'obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat.) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vico), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escriptors, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

SE VEN

lo café de la Societat "La Serpentina," per tindre de traslladats dita Societat.

AVIS IMPORTANT

Donya Maria Gavaldá Caparó, professora en parts, aprobada per la Real Academia de cirujia y medicina de Barcelona, ofereix sos serveys a cuantas personas desitjin probar sa inteligencia.

A mes de tindre una gran práctica y notabilitat en parts, s'ha distingit durant molts anys en enfermetats de la higiene de las donas; ciencia adquirida en companyia de diferents especialistas de Barcelona.

Consulta tots los dias de 1 a 3 tarde

Arrabal Robuster, 10, 1er. Reus

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d'ensaigs literaris d'en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart Plaza de la Constitució y en la libreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu'hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID.

TELEGRAMAS

Madrid 3.

Governador de Salamanca

Lo Rey ha firmat lo Decret nomenant governador de Salamanca en propietat al que ho es interinament, senyor Aparicio.

L'enterro

A quarts de sis d'aquesta matinata s'ha verificat l'enterro del "Hospiciá," mort abans d'ahir en la batassa del carrer de Lavapiés. Lo inasitat de l'hora ha fet que no assistís ningú al acte.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida	Correu	4'53 matí	arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 "	"	9'14 "
"	Mixto	8'41 "	"	1'03 trde
"	Merc.	12'07 "	"	8'02 nit.
"	Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde
"	Mixto	7'14 "	"	10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida	Merc.	5'15 matí	arribada	3'06 trde
"	Mixto	6'01 "	"	11'30 matí
"	Correu	9'47 "	"	1'05 trde
"	Ombs.	12'35 "	"	5'32 "
"	Mixto	2'26 trde.	"	7'11 "
"	Exprés	7'26 "	"	9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida	Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
"	Mixto	7'57 "	"	6'36 matí
"	Exprés	9'44 nit	"	3'01 "
"	Merc.	3'36 trde.	"	11'54 nit.
"		5'32 matí	"	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida	Exprés	1'50 matí	arribada	6'59 matí
"	Correu	7'— "	"	2'06 trde
"	Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
"	Merc.	0'38 matí	"	11'27 "
"		6'59 trde	"	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida	Correu	8'29 matí	arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde.	"	9'57 nit
"	Merc.	1'45 "	"	

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida	Mixto	5'28 matí	arribada	9'29 matí.
"	Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.
"	Merc.		"	1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida	Mixto	8'16 matí	arribada	8'45 matí.
"		9'44 "	"	10'18 "
"	Merc.	2'30 trde.	"	3'05 trde.
"	Correu	7'17 "	"	7'48 "

De Tarragona a Reus

Surtida	Correu	7'45 matí	arribada	8'15 matí.
"	Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.
"	Mixto	5'08 "	"	5'46 "
"		8'— nit	"	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 29 Setembr de 1902.

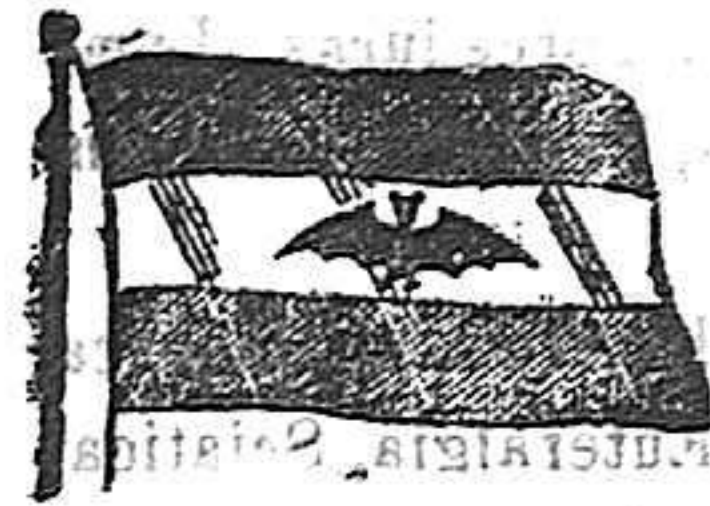
Sortidas de Reus: a matí 4'10, 10'— a la tarde a las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: a matí 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY
HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA.
VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA.
Surtidas ficsas y semanals del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal pera Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luxosas cambras.—Llum eléctrica

Se atmetpa ssatje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápoli, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: DON ROMÁN MUSOLAS, carrer de Apodaca, 38.— Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Angelo Costanzi
Diputació, 435, etl. Barcel.

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiéncia, s'han convensut y certifiat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifiican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sífilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos y era'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.
A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas. mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras bera camisas, paraguas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y panys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.
PREUS REDUHITS

LAGRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigut per las Lleys fiscals vigan's com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirjirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES D' ABRIL DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 d' Abril directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo mag-nífich y rápit vapor francés

ALGERIE

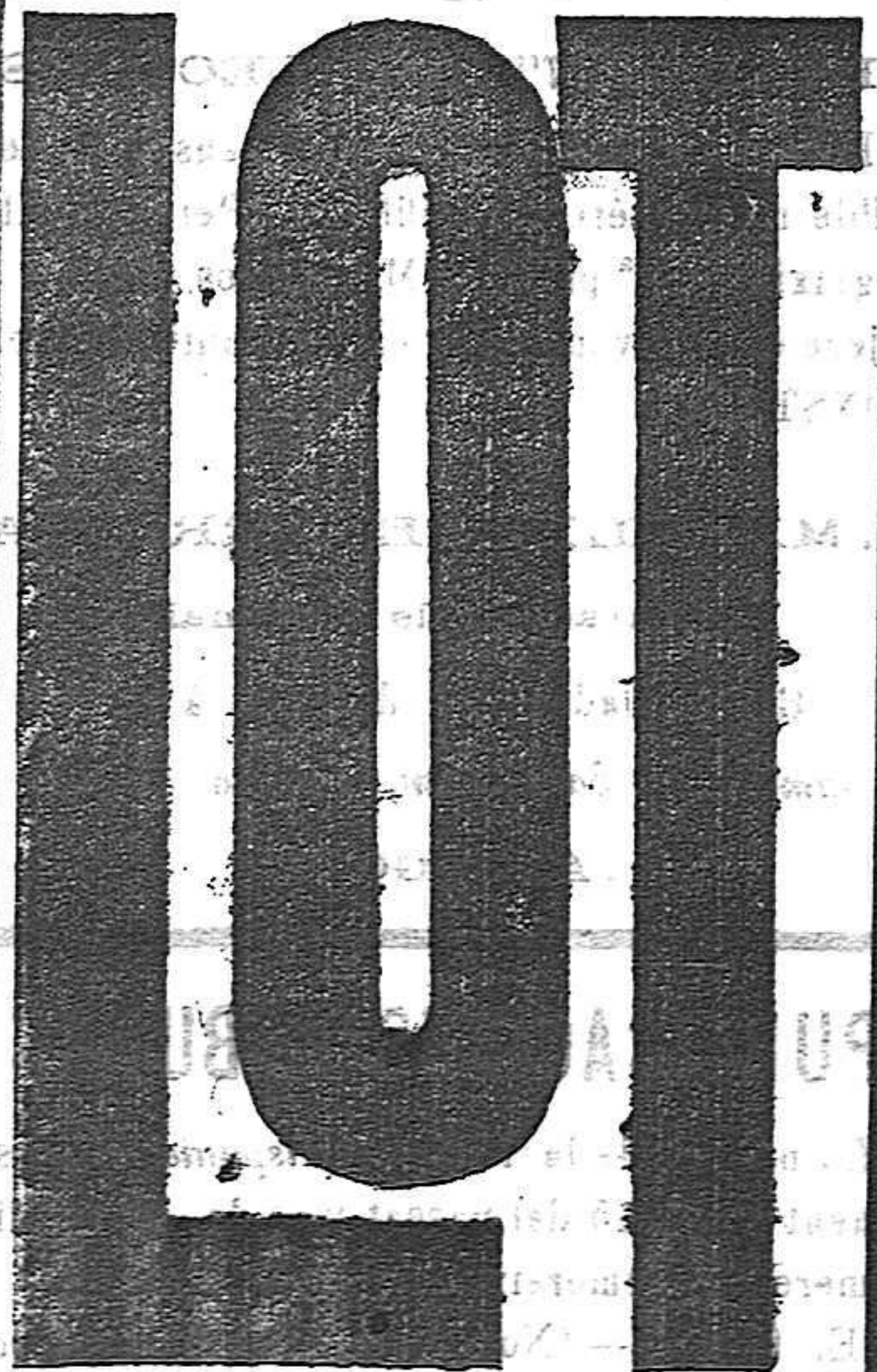
Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

APERITIU-CORROBORANT

Tónich-febrífugo

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA

Unica casa productora pera la exportació a América

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
Demans en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, denhen dirigirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

Certificat núm. 9.909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Ver-gel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia espermentat digestions difícils, pérdus de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneyments.

Ab l'ús de tres pots d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estimul dels pacients.

Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en totas las farmacias
PREU 2 PESSETAS

Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.

MÁQUINAS SINGER PERA COSI

SUCURSAL

a Tarragona

Rambla de S. Joan 41.

Demanen lo catalech ilustrat que s' dona franch.

Recomanem la máquina bobina central pera treballs artístichs y us domésthic.

SUCURSAL A REUS MONTEROLS 40

[No equivocas, Monterols 40]

SUCURSAL

a Tortosa

Angel, número 14